

POSTANOWIENIE

Dnia 15 marca 2004 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Andrzej Wróbel

w sprawie z wniosku J. G.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddziałowi w [...]
o rentę z tytułu niezdolności do pracy,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 15 marca 2004 r.,
na skutek kasacji wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 24 lipca 2003 r.,

odmawia przyjęcia kasacji do rozpoznania

UZASADNIENIE

Powód J. G. złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w [...] z dnia 10 lipca 1998 r. odmawiającej przyznania mu renty z tytułu niezdolności do pracy.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych - Oddział w [...] wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w [...] wyrokiem z 5 grudnia 2001 r. oddalił odwołanie.

Sąd ustalił, że J. G. złożył wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy 1 lipca 1998 r. Był to jego drugi wniosek, gdyż pierwszy z dnia 9 lutego 1996 r. został rozstrzygnięty decyzją z 29 marca 1996 r., w której odmówiono wnioskodawcy prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, powołując się na niespełnienie koniecznej przesłanki w postaci odpowiedniego okresu zatrudnienia.

Sąd uznał, iż także w tym przypadku nie został przez wnioskodawcę udowodniony 5-letni okres zatrudnienia w czasie 10-lecia poprzedzającego złożenie wniosku o rentę inwalidzką.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pełnomocnik powoda oraz sam powód. Pełnomocnik J. G. zaskarżył w całości powyższy wyrok, zarzucając niewyjaśnienie wszystkich okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy przez pominięcie dowodu z akt J.G. znajdujących się w Instytucie Pamięci Narodowej, a z których to akt ma wynikać, że choroba J. G. miała miejsce przez 1987 r., oraz naruszenie przepisów postępowania przez niezasądzenie kosztów zastępstwa procesowego z urzędu.

Apelujący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Wnioskodawca zaskarżając wyrok w całości zarzucał Sądowi stronniczość, nie zaliczenie opieki nad dzieckiem, pracy na czarno w Niemczech i w firmie, która upadła. Wniósł o uchylenie wyroku w całości i wypłacenie renty od 1 lipca 1998 r.

Sąd Apelacyjny – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w [...] wyrokiem z 24 lipca 2003 r., oddalił apelację i odrzucił apelację pełnomocnika w części dotyczącej przyznania kosztów zastępstwa procesowego za pierwszą instancję, przyznał adw. E. R. kwotę 200 zł od Skarbu Państwa tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.

Sąd Apelacyjny stwierdził, że Sąd pierwszej instancji przeprowadził bardzo szczegółowe postępowanie dowodowe, których ustalenia i ocena prawna zgłoszonego roszczenia nie budzą zastrzeżeń i w pełni ją podzielił.

Od powyższego wyroku Sądu drugiej instancji powód wniósł kasację, w której zaskarżył w całości powyższy wyrok, wskazując jako podstawy kasacji naruszenie przepisów prawa procesowego a mianowicie art. 217 § 2 k.p.c., co miało istotny wpływ na wynik sprawy, a polegało na pominięciu dowodu z akt J. G. znajdujących się według niego w Instytucie Pamięci Narodowej, z których to akt ma wynikać, że choroba wnioskodawcy miała miejsce przed 1987 r., a ponadto pominięcie dowodu z zeznań świadka W. S. co skutkowało nie uwzględnieniem okresu opieki wnioskodawcy na wspólnym dzieckiem przy obliczaniu okresu uprawniającego go do otrzymania renty.

Wskazując na powyższe wnioś o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości oraz poprzedzającego go wyroku Sadu Okręgowego w [...] z 5 grudnia 2001 r. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji.

Jako okoliczność uzasadniającą rozpoznanie kasacji powód wskazał, że kasacja jest oczywiście zasadna, ponieważ wnioskodawca został pozbawiony możliwości wykazania swoich racji wskutek pominięcia zgłaszanych przez niego dowodów, pomimo to, że okoliczności sporne nie zostały dostatecznie wyjaśnione, art. 217 § 2 K.p.c

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zauważyć należy, iż stosownie do treści art. 382 k.p.c. sąd drugiej instancji orzeka na podstawie materiału zebranego w postępowaniu pierwszej instancji oraz w postępowaniu apelacyjnym. Według dominującego w orzecznictwie zapatrywania sąd drugiej instancji władny jest dokonać odmiennych ustaleń, niż to uczynił sąd pierwszej instancji, nawet korzystając z tych samych dowodów, a w każdym razie przysługuje mu nieskrępowana niczym inicjatywa dowodowa w dążeniu do wyjaśnienia sprawy. Ograniczenia w zakresie powoływania dowodów w postępowaniu apelacyjnym, o czym mowa w art. 381 k.p.c., dotyczą strony, a ich celem jest potrzeba skoncentrowania postępowania dowodowego w pierwszej instancji. Stąd prawo sądu drugiej instancji do pominięcia nowych faktów i dowodów, o ile strona mogła z nich skorzystać w dotychczasowym postępowaniu z mocy przyznanego jej przepisem art. 297 § 1 k.p.c. uprawnienia.

Nie może być w tych okolicznościach mowy o naruszeniu art. 217 § 2 k.p.c., zważywszy, że zarówno w ocenie Sądu pierwszej jak i drugiej instancji wszystkie sporne okoliczności sprawy zostały wyczerpująco i dostatecznie wyjaśnione. Granicę obowiązku prowadzenia przez sąd postępowania dowodowego wyznacza, podlegająca kontroli instancyjnej, ocena czy dostatecznie wyjaśniono sporne okoliczności sprawy (por. wyrok z 25 września 1997 r. II UKN 271/97, publ. OSNAP 1998/14/430).

Sama polemika skarżącego z ustaleniami faktycznymi w sprawie nie usprawiedliwiają zasadności kasacji.

Ponadto odmowa dopuszczenia dowodu nie pozbawia strony możliwości obrony jej praw.

Biorąc powyższe pod rozwagę, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

